

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В. Л. Шаран

Ініціали та прізвище

23 травня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Герменевтичний досвід в українській літературі 19-21 ст.

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Шифр Назва

Спеціальність 035 Філологія
Шифр Назва

Статус дисципліни варіативна
Нормативна (вибіркова)

Філологічний факультет

Кафедра української літератури та теорії літератури

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	I	II	3/90	32	16	-	16	-	58	-	+	-
Заочна	I	II	3/90	8	4	-	4	-	82	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Розробник:

П. В. Іванишин
Підпис

П. В. Іванишин, докт. філол. наук, професор
Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури

Протокол № 5 від 21 квітня 2017 р.

Завідувач кафедри П. В. Іванишин
Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.

Протокол № 3 від 27 квітня 2017 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 5 від 23 травня 2017 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: Метою курсу є навчити аспірантів (докторантів) простежувати художні форми вираження герменевтичного досвіду в українській літературі XIX-XXI століть. Важливим є також поглибити наявні знання про нову та новітню українську літературу, про теоретико-методологічний потенціал герменевтичної інтерпретації, а також дати чітке уявлення про естетичні та методологічні параметри такого явища, як художньо-літературна герменевтика.

Предмет: Художньо виражений герменевтичний досвід в українській літературі XIX-XXI ст.

Завдання: Завдання навчальної дисципліни: дати уявлення про поняття художньо-літературної герменевтики; сприяти поглибленню знань про нову та новітню українську літературу крізь призму герменевтичної проблематики; простежити розвиток літературно-герменевтичного мислення на різних етапах розвитку української літератури XIX-XXI ст.; окреслити іманентний герменевтичний тезаурус на основі концептуальних літературних досвідів.

Заплановані результати навчання:

Аспірант повинен знати:

- сутність та структуру герменевтичного досвіду;
- методологічні та естетичні особливості художньо-герменевтичної інтерпретації в українській літературі XIX-XXI ст.;
- основні типи іманентного герменевтичного тезаурусу.

Аспірант повинен вміти:

- оперувати категоріально-понятійним апаратом герменевтики;
- орієнтуватися у розвитку герменевтичної інтерпретації в українській літературі XIX-XXI ст.;
- застосовувати герменевтичний підхід для тлумачення літературних феноменів та закономірностей;
- характеризувати своєрідні риси української літератури XIX-XXI ст.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців:

Навчальна дисципліна "Герменевтичний досвід в українській літературі 19-21ст." є складовою частини циклу професійної підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня, вивчається протягом двох семестрів паралельно з іншими теоретико-літературними та історико-літературними курсами "Методологія і методи літературознавчих досліджень", "Святоотцівська традиція в українській літературі", "Українська література в проекції міждисциплінарних студій", "Іван Франко як критик і теоретик літератури", "Основні теоретико-методологічні течії в українському та світовому літературознавстві 19-21 ст.", "Ідейно-естетичні парадигми української поезії II пол. XX ст. - поч. XXI ст.", "Історія української літератури як дискурс національної ідентичності". Теоретико-методологічні проблеми, що стосуються окреслення герменевтичного досвіду в українській і світовій літературі 19-21 ст. безпосередньо спираються на прослухані раніше (на попередніх рівнях вищої освіти) курси: "Теорія літератури", "Історіографія літературознавства", "Основи наукових досліджень", "Історія української літератури", "Основи герменевтики", "Основи національно-екзистенціальної інтерпретації", залучаються інші знання (лінгвістичні, філософські, психологічні, естетичні та ін.), які формують теоретичний рівень мислення молодого дослідника-філолога.

При укладенні програми враховано, що базові теоретичні знання аспіранти здобули, вивчаючи також історико-літературні курси з української та світової літератур.

Зміст дисципліни.

Поняття художньо-літературної герменевтики. Художнє вивіряння герменевтичного досвіду. Пізнання сенсу. Базовість художньої герменевтики Т.Шевченка для нової української культури. Герменевтичний досвід І.Франка. Специфіка націософських інтерпретаційних домінант у творчості Є.Маланюка. Оригінальність націоцентричної вісниківської герменевтики Ю.Клена, Л.Мосендза, О.Ольжича, О.Теліги. Національно-екзистенціальне тлумачення буття у творчості Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника,

І.Павлюка. Структура художньо-герменевтичного тезаурусу в українській літературі XIX-XXI ст.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навч.				Заочна форма навч.			
	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
2 семестр								
Тема 1. Поняття художньо-літературної герменевтики	2	0	2	8	2	0	2	11
Тема 2. Художнє вивіряння герменевтичного досвіду: пізнання сенсу	2	0	2	8		0		11
Тема 3. Базовість художньої герменевтики Т.Шевченка для нової української культури	2	0	2	7		0		10
Тема 4. Герменевтичний досвід І.Франка	2	0	2	7		0		10
Тема 5. Специфіка націософських інтерпретаційних домінант у творчості Є.Маланюка	2	0	2	7	2	0	2	10
Тема 6. Оригінальність націоцентричної вісниківської герменевтики Ю.Клена, Л.Мосендза, О.Ольжича, О.Теліги	2	0	2	7		0		10
Тема 7. Національно-екзистенціальне тлумачення буття у творчості Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника, І.Павлюка	2	0	2	7		0		10
Тема 8. Структура художньо-герменевтичного тезаурусу в українській літературі XIX-XXI ст.	2	0	2	7		0		10
Разом за 2 семестр	16	0	16	58	4	0	4	82

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
2 семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Герменевтика як теорія та практика інтерпретації. Специфіка художньо-літературної інтерпретації. Тлумачення сенсу буття. [1, С. 5-15]; [2, С. 13-30]	2
2.	Буття та екзистенція в літературному творі. Мова як дім буття та середовище сенсу. Літературне пізнання сенсу буття. [2, С. 13-106]; [4, С. 9-39]	2

3.	Т.Шевченко як фундаментальний мислитель та герменевт. Парадигмальне тлумачення основних та другорядних екзистенціалів в поезії Т.Шевченка. [2, С. 65-342]; [5]; [6]	2
4.	Еволюція світогляду та герменевтичного мислення І.Франка. Метод методологічної верифікації в І.Франка. Франкове формулювання національного імперативу. [3, С. 150-211]; [7]	2
5.	Вісниківська традиція тлумачення. Роль філософії та естетики Д.Донцова для формування вісниківства. Є.Маланюк як націософський герменевт. [2, С. 65-342]; [3, С. 97-150]; [5]	2
6.	Структура вісниківського герменевтичного досвіду. Своєрідність інтерпретаційних підходів у творчості Ю.Клена, Л.Мосендза, О.Опъжича, О.Теліги. [3, С. 129-141]; [5]; [15]	2
7.	Розвиток національно-екзистенціальної традиції тлумачення в літературі другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Специфіка художньої інтерпретації буття у творах Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника, І.Павлюка. [2, С. 65-342]; [4]; [16]	2
8.	Літературна герменевтика і проблема іманентної української методології тлумачення. Класично-герменевтична перед-структура розуміння. Онтологічно-герменевтичний тип герменевтичного тезаурусу. [2, С. 342-372]; [3, С. 11-55]	2
Разом за 2 семестр:		16

**Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Герменевтика як теорія та практика інтерпретації. Специфіка художньо-літературної інтерпретації. Тлумачення сенсу буття. Т.Шевченко як фундаментальний мислитель та герменевт. Парадигмальне тлумачення основних та другорядних екзистенціалів в поезії Т.Шевченка. [1, С. 5-15]; [2, С. 13-30, 65-342]; [5]; [6]	2
2.	Вісниківська традиція тлумачення. Роль філософії та естетики Д.Донцова для формування вісниківства. Є.Маланюк як націософський герменевт. Розвиток національно-екзистенціальної традиції тлумачення в літературі другої половини ХХ – початку ХХІ ст. Специфіка художньої інтерпретації буття у творах Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника, І.Павлюка. [2, С. 65-342]; [3, С. 97-150]; [4]; [5]; [16]	2
Разом за 2 семестр:		4

**Перелік практичних занять
для студентів денної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Художньо-літературна інтерпретація як герменевтичний досвід. [1, С. 5-15]; [2, С. 13-30]	2
2	Художньо-літературна інтерпретація сенсу буття. [2, С. 13-106]; [4, С. 9-39]	2
3	Герменевтичний досвід Т.Шевченка, його націософський характер. [2, С. 65-342]; [5]; [6]	2
4	Герменевтична теорія та практика І.Франка. [3, С. 150-211]; [7]	2
5	Інтерпретаційні підходи Д.Донцова і Є.Маланюка. [2, С. 65-342]; [3, С. 97-	2

	150]; [5]	
6	Віниківський інтерпретаційний досвід у творчості Ю.Клена, Л.Мосендза, О.Ольжича, О.Теліги. [3, С. 129-141]; [5]; [15]	2
7	Форми національно-екзистенціального тлумачення у творчості Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника, І.Павлюка. [2, С. 65-342]; [4]; [16]	2
8	Різні типи герменевтичного тезаурусу в українській літературі XIX-XXI ст. [2, С. 342-372]; [3, С. 11-55]	2
Разом за 2 семестр:		16

**Перелік практичних занять
для студентів заочної форми навчання
2 семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Герменевтичний досвід Т.Шевченка, його націософський характер. [2, С. 65-342]; [5]; [6]	2
2	Форми національно-екзистенціального тлумачення у творчості Л.Костенко, П.Скунця, Б.Олійника, І.Павлюка. [2, С. 65-342]; [4]; [16]	2
Разом за 2 семестр:		4

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 1, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	8
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 2, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	8
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 3, читання герменевтичної літератури, художніх творів....	7
4	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 4, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	7
5	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 5, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	7
6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 6, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	7
7	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 7, читання герменевтичної літератури, художніх творів, підготовка і захист індивідуального завдання.	7
8	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 8, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	7
Разом за 2 семестр:		58

Зміст самостійної роботи для студентів заочної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 1, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	41
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 2, читання герменевтичної літератури, художніх творів.	41
Разом за 2 семестр:		82

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Студентові пропонується перелік тем, на одну з яких необхідно підготувати розвідку до 15 сторінок. Бали за індивідуальне завдання розподіляються так: повнота розкриття теми – 4 балів, рівень творчості – 4 балів, грамотність бібліографічного опису – 2 бали.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

1. Привідкривання сенсу турботи й самоті у творчості П.Скунця (чи Б.Олійника).
2. Інтерпретація екзистенціалу свободи у творчості О.Ольжича (І.Павлюка чи П.Вольвача).
3. Тлумачення модусу батьківщини у творчості І.Франка (чи Ю.Клена).

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесний, проблемно-пошуковий, репродуктивний, творчий, дослідницький.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Поточна успішність (50 балів);
- Індивідуальні завдання (10 балів);
- Співбесіда з лектором (40 балів).

Підсумковий контроль: залік.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Відповіді на практичних заняттях	Індивідуальні завдання	Співбесіда з лектором	Сума
50	10	40	100

Облік успішності за усні виступи на практичних заняттях ведеться за чотирибальною шкалою ("2", "3", "4", "5"). Бали за усні відповіді нараховуються за формулою: $X = A/n \times K/5$, де $K = 50$, A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні змістового модуля, включаючи оцінку «2», n – кількість цих оцінок, A/n – середня оцінка за усні виступи. Кількість балів X заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2,5, то $X = 0$. Впродовж семестру студент повинен відповісти не менше 2 разів.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Квіт С. Основи герменевтики / С. Квіт. – К.: КМ "Академія", 2003. – 192с.
2. Іванишин П. В. Національний спосіб розуміння в поезії Т.Шевченка, Є.Маланюка, Л.Костенко: монографія / П.В.Іванишин. – К.: Академвидав, 2008. – 392с.
3. Іванишин П. В. Національно-екзистенціальна інтерпретація (основні теоретичні та прагматичні аспекти) Монографія / П.В.Іванишин. – Дрогобич: ВФ "Відродження", 2005. – 308с.
4. Іванишин П. В. Критика і метакритика як осмислення літературності: монографія / П.В.Іванишин. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 288 с.
5. Націософська інтенціональність та її естетичні вияви в українській літературі XIX-XX століть: колективна монографія / За ред. П.Іванишина. – Дрогобич: ВВ ДДПУ ім. І.Франка, 2014. – 272 с.
6. Клочек Г. Д. Поезія Тараса Шевченка. Сучасна інтерпретація / Г. Д. Клочек. – К.: Либідь, 1998. – 237 с.

Допоміжна

7. Баган О. Іван Франко: інтерпретації: збірник / О. Баган. – Дрогобич: ВВ ДДПУ, 2015. – 184 с.
8. Гадамер Г.-Г. Істина і метод: Пер. з нім. / Г.-Г. Гадамер. – К.: Юніверс, 2000. – Т. I. Герменевтика I: Основи філософської герменевтики. – 464 с.
9. Гадамер Г.-Г. Істина і метод: Пер. з нім. / Г.-Г. Гадамер. – К.: Юніверс, 2000. – Т. II. Герменевтика II: Доповнення. Показчики. – 478 с.
10. Донцов Д. Дві літератури нашої доби / Д. Донцов. – Львів: б.в, 1991. – 296 с.
11. Донцов Д. Літературна есеїстика / Д. Донцов. – Дрогобич: ВФ “Відродження”, 2009. – 688 с.
12. Донцов Д. Незримі скрижалі Кобзаря (Містика лицарства запорозького) / Д. Донцов. – Торонто: Гомін України, 1961. – 231 с.
13. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури: навчальний посібник / В. П. Іванишин. – К: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.
14. Іванишин В. Непрочитаний Шевченко / В. Іванишин. – Дрогобич: ВФ “Відродження”, 2001. – 32 с.
15. Іванишин П. Олег Ольжич – герольд нескореного покоління [Текст] / П. Іванишин. – Дрогобич: Відродження, 1996. – 220 с.
16. Іванишин П. В. Поезія Петра Скуня (Художнє вираження національно-духовної ідентифікації ліричного героя): монографія / П. В. Іванишин. – Дрогобич: ВФ “Відродження”, 2003. – 296 с.
17. Іванишин П. В. Свобода нації: герменевтика політичної та культурної дійсності: монографія / П. В. Іванишин. – Львів, Піраміда, 2015. – 564 с.
18. Квіт С. М. Герменевтика / С. М. Квіт. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2005. – 42 с.
19. Ковалів Ю. І. Літературна герменевтика: Монографія / Ю. І. Ковалів. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 240 с.
20. Маланюк Є. Книга спостережень. Фрагменти. Від Кобзаря до нації / Є. Маланюк. – К.: Аттика, 1995. – 235 с.
21. Смаль-Стоцький С. Т. Шевченко. Інтерпретації / С. Смаль-Стоцький. – Черкаси: Брама, 2003. – 376 с.
22. Франко І. Шевченкознавчі студії / І. Франко. – Львів, 2005. – 472 с.
23. Хайдеггер М. Істок художественного творення / М. Хайдеггер. – М.: Академический Проект, 2008. – 528 с.
24. Хайдеггер М. Разъяснения к поэзии Гельдерлина / М. Хайдеггер. – СПб.: Академический проект, 2003. – 320 с.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://toloka.to/>
<http://dontsov-nic.com.ua/>
<http://www.ukrcenter.com/>
<http://ukrlife.org/>
<http://chtyvo.org.ua/>
<http://izbornyk.org.ua/>
<http://diasporiana.org.ua/>
<http://www.myslenedrevo.com.ua/>
<http://ukrkniga.org.ua/>
<http://ruthenia.info/>
<http://coollib.net/>
<http://rutracker.org/>